

Zajímavost: Mezi 16. a 20. týdnem těhotenství se dá na ultrazvuku většinou poznat pohlaví plodu. (Nejčastěji při tzv. „velkém“ druhotrimestrálním screeningu kolem 20. týdne.) I když ultrazvuk ukáže určité znaky, výsledek však není stoprocentně průkazný. K potvrzení (např. při genetickém testování) se používá analýza DNA z plodové vody nebo neinvazivní prenatalní test (NIPT), kde lze zjistit chromozomální pohlaví už od 10. týdne těhotenství. #

Novorozenec a rané dětství (0–2 roky)

- Po narození je dítě klasifikováno jako chlapec nebo dívka na základě vnějších genitálií.
- Pohlavní orgány jsou funkčně nečinné, ale tělo již produkuje nízké množství pohlavních hormonů.
- U novorozenců může být přechodně viditelné zvětšení prsou (i u chlapců), ovlivněné mateřskými hormony.

Zajímavost: Chlapci mohou mít erekci (ztopoření penisu) už jako miminka, a dokonce i v děloze. První erekce byly pozorovány na ultrazvuku během těhotenství. U novorozenců a kojenců je erekce běžnou fyziologickou reakcí např. při močení, pocitu tepla nebo doteku a není sexuální, ale reflexní. #

Předškolní věk (2–6 let)

- Koncentrace pohlavních hormonů zůstává nízká.
- Dítě si začíná uvědomovat své tělo a rozdíly mezi pohlavími, často skrze hru a napodobování.
- Biologické rozdíly jsou zatím malé, ale psychologické a sociální rozdíly vnímání pohlaví se zvyšují.

Zajímavost: Malí chlapci se často učí močit vestoje doma od tatínka, staršího sourozence či ve školce a vnímají to i jako součást „klučičí role“. Močit ve stoje není biologická nutnost, ale zvyk a kulturní norma. V některých zemích (např. Japonsko nebo Nizozemsko) je běžné, že muži močí vsedě, zejména z hygienických důvodů. #

Mladší školní věk (6–10 let)

- Dochází k pomalému, ale stálému vývoji pohlavních struktur.
- Hypothalamus a hypofýza (části mozku) se připravují na spuštění puberty.
- Objevují se první individuální rozdíly, např. dívky mohou začít mírně přibírat tuk v oblasti boků a hrudníku.

Zajímavost: Děti „hlídají pravidla kluků a holek“. Intenzivně se zajímají, co „má“ dělat kluk a co holka, samy si navzájem hlídají dodržování těchto „pravidel“. Např. kluci nechtějí sedět vedle holek a naopak. Dívky odmítají „klučičí“ barvy, hry nebo oblečení. Jde o přirozenou fázi vývoje, kdy si dítě upevňuje svou genderovou identitu a zkouší pochopit, co znamená být klukem nebo holkou v dané společnosti. #

Puberta (10–18 let)

- Aktivuje se osa hypothalamus–hypofýza–gonády (vaječníky/varlata), což vede k masivní produkci hormonů.
- **U dívek:**
 - Zvětšují se prsa, rozšiřují se boky, začíná menstruace.
 - Dochází k vývoji dělohy, zvyšuje se tělesný tuk v oblasti hýždí a stehen.
 - Objevuje se pubické ochlupení a ochlupení v podpaží.

U chlapců:

- Dochází k růstu varlat a penisu, zesilování hlasu, nárůstu svalové hmoty.
- Zvětšuje se Adamovo jablko (hrtan), objevuje se pubické ochlupení a vousy.
- Dochází k první ejakulaci (poluce).
- Mozek se dále vyvíjí, zejména oblasti spojené s rozhodováním, emocemi a impulzivitou.

Zajímavost: Puberta začíná v mozku, ne v těle. Mnoho lidí si myslí, že puberta začíná, když se začnou měnit prsa, penis nebo když přijde menstruace. Skutečný začátek puberty spustí mozek, konkrétně hypothalamus, který „probudí“ hypofýzu – žlázu, která začne vylučovat hormony (např. luteinizační hormon [LH] a Folikulostimulační hormon [FSH]). Tyto hormony aktivují vaječníky nebo varlata, které začnou produkovat pohlavní hormony (estrogeny nebo testosteron). Pak přicházejí viditelné tělesné změny. #

Mladá dospělost (18–30 let)

- Hormonální systém se stabilizuje.
- Reprodukční orgány jsou plně vyvinuté a funkční.
- U mužů je produkce spermií pravidelná a konstantní, u žen začíná pravidelný menstruační cyklus s možností těhotenství.
- Koncentrace hormonů ovlivňuje nejen plodnost, ale i náladu, metabolismus a sexuální chování.